

Załącznik  
do Uchwały Nr ...../...../12  
Rady Miasta Lubartów  
z dnia ..... 2012 roku

**SPRAWOZDANIE  
Z REALIZACJI ZADAŃ OKREŚLONYCH W STRATEGII ROZWIĄZYWANIA  
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBARTÓW  
ZA 2011 ROK**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubartów jest dokumentem programowym, określającym realizację lokalnych zadań z zakresu pomocy społecznej do 2015 roku. Zgodnie z misją Strategii, celem wszystkich działań jest zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu w Lubartowie oraz zminimalizowanie rozmiarów i skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych poprzez zaspokojenie potrzeb w zakresie rozwoju społecznego oraz uaktywnienie środowiska lokalnego.

Celem generalnym Strategii jest *poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poprzez wzrost ich aktywności, integrację środowiska lokalnego oraz skuteczny system pomocy społecznej*. Został on sprecyzowany w formie 6 celów strategicznych, które zawierają cele szczegółowe, opisujące zakres działań i sposób ich realizacji. Cele strategiczne określono w formie sześciu Programów, zakładających osiągnięcie konkretnych *Rezultatów* poprzez realizację *Projektów*, zawartych w *Harmonogramie działań*.

Harmonogram precyzuje udział poszczególnych jednostek w realizacji projektów w określonym czasie. W 2011 r. do realizacji wskazano 6 programów, realizowanych przez: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; szkoły; Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; organizacje pozarządowe: Lubelską Fundację Rozwoju, Polski Czerwony Krzyż, Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych; Lubartowski Ośrodek Kultury; Komendę Powiatową Policji; Sąd Rejonowy; Środowiskowy Dom Samopomocy; wolontariat szkolny; Kościół Katolicki; Kościół Zielonoświątkowy Zbór AGAPE.

Działania prowadzone w ramach celu strategicznego 1, który ukierunkowany jest na *zapewnienie systemu bezpieczeństwa socjalnego oraz przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu*, były skierowane do poszczególnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym tj. osób i rodzin korzystających długotrwale ze świadczeń pomocy społecznej, dotkniętych ubóstwem, rodzin dysfunkcyjnych. Obejmowały one następujące projekty:

1. *Akcje pozyskiwania środków finansowych i rzeczowych na rzecz osób i rodzin obejmowanych pomocą społeczną*

Do realizacji ww. projektu przystąpiły:

- a. Gimnazjum Nr 1, które zorganizowało akcję zbiórki słodyczy. Zebrane dary przekazano na paczki mikołajkowe dla dzieci uczęszczające na zajęcia do Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych przy MOPS w Lubartowie;
- b. Zespół Szkół Nr 2 zorganizował szkolną akcję *Kolęda*, której celem była zbiórka funduszy na rzecz instytucji współpracujących ze szkołą. Dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych przygotowano paczki świąteczne. Szkoła nawiązała stałą współpracę z Parafią Michała Archanioła w celu pozyskiwania darów w ramach Caritas dla najuboższych uczniów;
- c. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w okresie wiosennym zorganizował akcję *Śniadanie Wielkanocne 2011*. Z artykułów spożywczych i przemysłowych zebranych w sklepach na terenie miasta Lubartowa, przygotowano 16 paczek świątecznych, które po zakończeniu zbiórki wręczono potrzebującym rodzinom.  
Z okazji świąt Bożego Narodzenia przeprowadzono kolejną zbiórkę artykułów spożywczych i przemysłowych dla podopiecznych Ośrodka - *Gwiazdka 2011*. Dodatkowo w ramach akcji *Pomóż dzieciom przetrwać zimę*, prowadzonej na terenie Lubartowa, przygotowano 74 świąteczne paczki żywnościowe, które przekazano ubogim rodzinom, a otrzymane dary tj. odzież i obuwie były sukcesywnie udostępniane osobom korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej.  
W ramach Programu PEAD przy współpracy z Instytutem Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej Oddziałem przy Parafii pw. MB Nieustającej Pomocy w Lubartowie, rozdysponowano żywność unijną dla 357 osób – klientów Ośrodka.
- d. Polski Czerwony Krzyż rozdysponował żywność unijną 214 osobom w ramach Programu PEAD. W ramach akcji: *Wyprawka dla Żaka* – wydał 24 sztuki wyposażenia edukacyjnego; *Czerwonokrzyskiej Gwiazdki* – wykonał 14 sztuk paczek świątecznych dla ubogich dzieci;
- e. Szkoła Podstawowa Nr 4, której uczniowie brali udział w akcji *Pomóż dzieciom przetrwać zimę*, *Tydzień PCK*, *Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy*, a także uczestniczyli w akcji zorganizowanej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Niech się serce obudzi”;
- f. Kościół Zielonoświątkowy Zbór AGAPE w Lubartowie – objął pomocą żywnościową w ramach Programu PEAD 140 mieszkańców Lubartowa;
- g. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w Lubartowie zorganizowało *Spotkanie ze św. Mikołajem*, w którym brały udział dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz uczestnicy programu *Krok za Próg* – wsparciem objęto 20 dzieci w formie paczek mikołajkowych;
- h. II Liceum Ogólnokształcące zorganizowało *Mecz Mikołajkowy*, podczas którego zbierano słodycze, które następnie przekazano dzieciom z ubogich rodzin.  
W ramach akcji *Pomóż koledze ze szkolnej ławki* zebrane dary rzeczowe przekazano ubogim uczniom szkoły.  
Akcje: *Serce dla Lwowa* oraz *Mali Polacy na Syberii czekają* skierowano do młodych Polaków na Wschodzie.  
W ramach projektu *Świąteczny stroik* wykonano i sprzedano ozdoby świąteczne, z czego dochód przekazano na potrzeby ubogich rodzin z terenu miasta.  
Dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy uczniowie szkoły przygotowali prezenty dla 65 pensjonariuszy.

## 2. *Dożywianie osób dorosłych w środowisku lokalnym*

Projekty realizowały:

- a. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie, który wydawał posiłki dla klientów MOPS w Lubartowie. W 2011 roku wydał: 1.546 śniadań, 8.522 obiady dla 59 osób;
- b. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie, działając w oparciu o ustawę o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2011 roku udzielał osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego przeznaczonego na zakup żywności. Taką formą pomocy objęto 674 osoby (dzieci i dorosłych);
- c. Klasztor o.o. Kapucynów w okresie zimowym dwa razy w tygodniu prowadził wydawanie zup i chleba dla potrzebujących.

## 3. *Zapewnienie krótkotrwałej opieki w domu nad osobą niepełnosprawną*

Wskazane zadanie jest realizowane od listopada 2008 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie. W tym celu powstał projekt socjalny, w oparciu o który utworzono Punkt Krótkotrwałej Opieki nad Osobą Niepełnosprawną. Celem projektu jest poprawa jakości funkcjonowania rodzin z osobą niepełnosprawną. Rodzina z osobą niepełnosprawną, przez krótki okres czasu np. pozwalający załatwić sprawy urzędowe, może pozostawić osobę niepełnosprawną pod opieką wolontariusza. W działalność tego przedsięwzięcia zostali zaangażowani pracownicy tut. Ośrodka, którzy nawiązali współpracę z Fundacją Fuga Mundi – Agencją Zatrudnienia dla Osób Niepełnosprawnych. W ramach projektu pracownicy socjalni w 2011 r. złożyli 2 oferty wolontariatu, jednakże nie uzyskano pozytywnej odpowiedzi, z uwagi na brak chętnych wolontariuszy do współpracy.

## 4. *Organizowanie cyklicznych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych*

Realizatorami projektu były:

- a. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie prowadziła w okresie ferii letnich i zimowych codzienne zajęcia świetlicowe dla 37 dzieci z rodzin obejmowanych pomocą społeczną. Organizowano plenerowe wycieczki krajoznawcze, grille, ogniska, spotkania tematyczne promujące zdrowy styl życia. Współpracując ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych w Lubartowie zorganizowano czas wolny podczas ferii zimowych.  
Realizując projekt *Wsparcie rodziny poprzez istniejące formy pomocy środowiskowej* w ramach konkursu ogłoszonego przez Lubelski Urząd Wojewódzki – zorganizowano jednodniową wycieczkę edukacyjno-turystyczną do Lublina;
- b. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie udzielił wsparcia finansowego dla 20 dzieci, które zakwalifikowano na wyjazd kolonijny do Poronina.  
Realizując projekt *Wakacyjna przygoda* wsparciem objęto 30 dzieci – wychowanków Świetlicy Środowiskowej. Jego celem było wskazanie pozytywnych wzorców zachowań poprzez zabawę oraz wsparcie środowisk zagrożonych dysfunkcjonalnością;
- c. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych organizowało różne formy wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Lubartów m.in. warsztaty: nauki jazdy konnej

*Juniorska Sekcja Jeździecka, Klub Wędrowca dla 30 uczestników – dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;*

- d. Lubartowski Ośrodek Kultury zorganizował m.in.: *Akcję Lato w mieście, Ferie Zimowe w LOK, IX Wakacyjny Turniej Szachowy skierowany do dzieci i młodzieży podczas dni wolnych od nauki.*

5. *Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla rodzin dysfunkcyjnych*

Zadanie realizowane było przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w ramach działań Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego (szczegółowy opis – cel 5, pkt 3).

6. *Prowadzenie Kuratorskiego Ośrodka przy Sądzie Rejonowym w Lubartowie*

Ośrodek Kuratorski Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Lubartowie w 2011 roku organizował różne formy wsparcia dla 19 nieletnich, skierowanych do Ośrodka postanowieniem sądu.

Realizowano projekt *Szansa – aktywizacja zawodowa młodzieży trudnej na Lubelszczyźnie*, w ramach którego prowadzono: zajęcia w zakresie doradztwa zawodowego, poradnictwa psychologicznego, socjoterapii, sportterapii, wyrównywania wiedzy – korepetycje. Jedenastu uczestników projektu brało udział w obozie letnim w Zwierzyńcu.

W ramach pracy, trzech kuratorów zawodowych i dwóch kuratorów społecznych prowadziło działalność resocjalizacyjną w formie rozmów indywidualnych z podopiecznymi Ośrodka oraz ich rodzicami.

Prowadzono też zajęcia edukacyjne i profilaktyczne w formie projekcji filmów o tematyce z zakresu uzależnień od alkoholu, narkotyków, mediów, zagrożenia udziału w sektach.

W 2011 r. w ramach zajęć z *doradztwa zawodowego* odbyło się spotkanie z pracownikiem Nadleśnictwa Lubartów; zorganizowano imprezy wyjazdowe: wycieczkę do Wąwolnicy połączoną z zajęciami sportowymi, udział w seansie filmowym w kinie Ciemna City w Lublinie.

Rezultaty osiągnięte w ramach działań Celu strategicznego 1 w 2011 roku:

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin ubogich;
- Ograniczenie niedożywienia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w rodzinach ubogich;
- Zapobieganie marginalizacji i alienacji dzieci rodziców dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- Zwiększenie efektywności i atrakcyjności działań prowadzonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych uczestnictwa w wypoczynku.

W ramach celu strategicznego 2 – *Miejskiego programu wspierania profilaktyki problemów alkoholowych i uzależnień*, podejmowano działania, mające na celu koordynację przedsięwzięć profilaktycznych, medycznych i edukacyjnych, prowadzonych na rzecz osób uzależnionych oraz ich rodzin, lub zagrożonych uzależnieniami. M.in. realizowano:

1. *Działania podejmowane przez zespół interdyscyplinarny zajmujący się rozwiązywaniem problemów alkoholowych*

Realizowane one były na bazie:

- dotychczasowych doświadczeń i praktyk w formie powołanego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Rodzin z Problemem Alkoholowym, gdzie połączono działania informacyjno-wspierające instytucji wspomagających terapię i profilaktykę uzależnień. Działalność Punktu od 2006 r. opierała się na konsultacjach i poradnictwie specjalistycznym: prawnym, psychologicznym, w zakresie pracy socjalnej i pomocy społecznej oraz w zakresie uzależnień i przemocy;
- działalności, wykonywanych zadań i współpracy członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubartowie, którzy są reprezentantami różnych profesji zawodowych w dziedzinie rozwiązywania problemów społecznych; wsparcia pedagogicznego, psychologicznego; w zakresie profilaktyki uzależnień, terapii, resocjalizacji; działań prewencyjnych, informacyjnych;
- współpracy instytucji pomocowych działających na terenie miasta z innymi instytucjami, organizacjami społecznymi, fundacjami przejawiającej się m.in. we:
  - wzajemnej realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE przy aktywizowaniu klientów pomocy społecznej;
  - wspólnych interwencjach w środowisku pracowników socjalnych, Policji (dzielnicowych), psychologa i pedagoga;
  - współpracy pracowników socjalnych z lekarzami (np. przy diagnozowaniu stanu zdrowia pacjentów/klientów pomocy społecznej).

2. *Projekty socjalne realizujące formy pracy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych m.in. dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym*

Ich wykonawcami były:

- a. Polski Czerwony Krzyż, który realizował *Program Inwestuj w zdrowie – nie sięgaj po używki* – prowadzony w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych przy Szkole Podstawowej Nr 1 i Gimnazjum Nr 2. Jego celem było uświadomienie podopiecznym skutków sięgania przez młodych ludzi po alkohol. W ramach Programu organizowano pogadanki, apele tematyczne, konkurs plastyczny oraz konkurs wiedzy, rozdawano ulotki;
- b. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych prowadziła zajęcia edukacyjne i profilaktyczne o różnej tematyce: w formach edukacyjnych, w zakresie organizowania czasu wolnego, uczestnictwa w imprezach kulturalnych, wspierania rozwoju zainteresowań i zdolności, pracy nad kulturą osobistą.

3. *Cykliczne programy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz programy edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień*

- a. W Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, w której zatrudniony jest psycholog, prowadzono zajęcia terapeutyczne z zakresu profilaktyki uzależnień dotyczące używek: alkoholu, nikotyny, narkotyków; zajęcia ukazujące zachowania alternatywne w sytuacjach wyzwalających agresję. Dwa razy w tygodniu w Świetlicy odbywały się zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem, w ramach *Programu profilaktycznego dla dzieci i rodziców z rodzin dysfunkcyjnych*, którego celem było odreagowanie tłumionych emocji i radzenie sobie w trudnych sytuacjach oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości uczestników; realizowano program *Gry i zabawy – jako forma zajęć relaksacyjno-korekcyjnych*, mający na celu korektę zaburzeń emocjonalnych i fizycznych wychowanków Świetlicy;
- b. II Liceum Ogólnokształcące opracowało i zrealizowało programy edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień. Zajęcia prowadzili: pedagog, psycholog szkolny, wychowawcy klas. Dotyczyły one: asertywności, poczucia własnej wartości, przeciwdziałania agresji i aktom przemocy, sensu życia, szkodliwości spożywania alkoholu i innych używek. Młodzież szkolna klas I uczestniczyła w warsztatach terapeutycznych *Legalnie na dno*, poruszających problematykę niebezpieczeństwa używania środków psychotropowych. Szkoła zakupiła literaturę oraz zestaw filmów dla młodzieży, gdzie poruszana jest tematyka profilaktyki uzależnień;
- c. W Gimnazjum Nr 1 przeprowadzono program profilaktyczny *Dziękuję NIE* w sześciu klasach; pogadanki na temat *Odpowiedzialności karnej nieletnich* prowadzone przez policjantów Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie dla klas I, II i III. Uczniowie szkoły uczestniczyli w spektaklu profilaktycznym *Ballada o Marku*; na lekcjach biologii i godzinach wychowawczych omawiano problematykę zdrowego stylu życia, uzależnień oraz zagrożeń młodzieży;
- d. W Zespole Szkół Nr 2 realizowano zagadnienia dotyczące profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków, nikotyny, które stanowiły główny temat współpracy pedagoga szkolnego, wychowawców klas, pielęgniarki szkolnej i księży – katechetów. Odbicie tej współpracy widoczne było podczas ogólnopolskich czy światowych obchodów dni walki z uzależnieniami i chorobami z nich wynikającymi (m.in. dokonano prezentacji multimedialnej, z krótkim wykładem na temat walki z HIV/AIDS). Dla uczniów klas II i III zorganizowano wykład pt.: *Legalnie na dno*, dotyczący problematyki stosowania dopalaczy wśród młodzieży;
- e. W Gimnazjum Nr 2 przeprowadzono 6 spektakli profilaktycznych poruszających problematykę uzależnień od narkotyków, alkoholu czy papierosów. Realizowano program profilaktyczno-wychowawczy dla klas III pt.: *HIV/AIDS. Instrukcja obsługi*;
- f. W Szkole Podstawowej Nr 4 realizowany był program *Różowe okulary*, jako cykl spotkań z kulturą, obcowanie z dziełem artystycznym w celu redukcji napięć i przejawów zachowań agresywnych. Jego odbiorcami byli uczniowie klas II-VI. Ponadto realizowano programy profilaktyczno-wychowawcze tj.: *Spójrz inaczej*, *Spójrz inaczej na agresję*, *Dziękuję Nie*, *Wychowanie przeciw przemocy* oraz projekty *W świecie sztuki* i *Jestem Artystą*, poruszające problematykę przemocy i agresji w środowisku szkolnym. Odbiorcami ww. programów byli uczniowie klas I-VI.  
Wykorzystując innowacyjne metody pracy z uczniami zorganizowano warsztaty taneczne *Wytańczyć złość* i warsztaty muzyczne *Muzykoterapia odreagowaniem napięć u dzieci*, których celem było eliminowanie napięcia emocjonalnego, złych emocji, agresji i stresu poprzez taniec i muzykę;

- g. W Szkole Podstawowej Nr 3 przeprowadzono cykl zajęć profilaktycznych na temat substancji uzależniających. Klasy I-III oraz V uczestniczyły w przedstawieniach teatralnych nt. profilaktyki uzależnień. Uczniowie brali także udział w konkursie plastycznym *Świat byłby dużo lepszy bez...* przygotowanym przez pedagoga i nauczyciela plastyki. Poprzez konkurs uczniowie apelowali do wszystkich żyjących na Ziemi o ochronę przyrody, życie bez narkotyków, alkoholu, przemocy;
- h. Polski Czerwony Krzyż podejmował działania wskazujące metody spędzania czasu wolnego bez uzależnień, przeciwdziałające niedostosowaniu społecznemu, demoralizacji, promowaniu zdrowego stylu życia. Zajęcia prowadzone były w formie pogadanek, konkursów, prelekcji, kół zainteresowań;
- i. Komenda Powiatowa Policji w Lubartowie zorganizowała zajęcia w szkołach całego powiatu lubartowskiego w ramach profilaktyki, w czasie których przybliżano uczniom tematy z zakresu *Jaka jest Twoja świadomość: m.in. agresja i przemoc rówieśnicza, odpowiedzialność prawna nieletnich, Powiem Ci to czego nie usłyszysz od dilerów*. Podejmując działania w zakresie problematyki przemocy w szkołach, prowadzono stałą współpracę z kuratorami sądowymi i społecznymi, pedagogami szkolnymi i nauczycielami. Dzielnicowi oraz Zespół ds. Prewencji Kryminalnej KPP Lubartów uczestniczyli w spotkaniach z gronem pedagogicznym, rodzicami, gdzie poruszano problematykę przemocy rówieśniczej.

W ramach realizacji *Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007-2011* Zespół ds. Prewencji Kryminalnej KPP w Lubartowie brał udział w spotkaniu poświęconym tematyce HIV/AIDS dla uczniów szkoły średniej.

W ramach realizacji *Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży* prowadzono spotkania i prelekcje dla młodzieży szkolnej, podczas których przekazywano uczniom podstawowe informacje, dotyczące odpowiedzialności prawnej nieletnich za popełnione czyny karalne oraz postępującej demoralizacji.

Prowadzono spotkania z kadrą pedagogiczną w zakresie procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją.

#### 4. Przygotowanie broszur i ulotek o tematyce uzależnień

Wskazane zadanie realizowała Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, W 2006 r. przygotowano broszury i ulotki o tematyce uzależnień, które w ilości ok. 1000 sztuk rozpowszechniono w miejscach publicznych.

W kolejnych latach nie podjęto powyższych działań.

#### 5. Prowadzenie rubryki informacyjnej w lokalnej prasie, rozpowszechniającej problematykę uzależnień i sposoby walki z ich skutkami

Na łamach lokalnej prasy tj. tygodnika „Lubartowiak” ukazywały się informacje nt. zajęć i spotkań prowadzonych w mieście przez stowarzyszenia i instytucje pomagające osobom dorosłym oraz dzieciom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Publikowano cykl artykułów dotyczących profilaktyki uzależnień.

## 6. Prowadzenie działań dotyczących profilaktyki uzależnień

Powyższy projekt był realizowany w ramach działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której głównym celem jest propagowanie zdrowego, trzeźwego stylu życia i przeciwdziałania alkoholizmowi, leczenia i rehabilitacji. Co roku opracowywane są programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które mają na celu przede wszystkim odnosić się nie tylko do osób z problemem alkoholowym, ale także do ich rodzin, a zwłaszcza dzieci i młodzieży.

W 2011 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowała zadania strategiczne, które uwzględniały: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień dorastającej młodzieży – kierowanej do nauczycieli, dzieci i młodzieży; prowadzenie pozaszkolnych form zajęć uwzględniających problematykę uzależnień i walki z nimi; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych – w szczególności w tworzeniu miejsc zdrowego i trzeźwego stylu życia dla uzależnionych i ich rodzin (prowadzenie spotkań, mityngów, promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu); zakup materiałów szkoleniowych; organizację szkoleń; współudział w organizowaniu imprez profilaktycznych.

### Rezultaty osiągnięte w ramach działań Celu strategicznego 2 w 2011 r.:

- Zwiększenie dostępności i skuteczności organizowanych form pomocy psychologicznej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin alkoholowych;
- Upowszechnienie nowoczesnych programów profilaktycznych i metod kształcenia postaw, służących zdrowemu i trzeźwemu życiu;
- Podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie zagrożeń uzależnieniami;
- Wypracowanie środowiskowego systemu rozwiązywania problemów alkoholowych.

W ramach celu strategicznego 3, realizowano *Program aktywizacji i integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka w Lubartowie*, skierowany do osób bezrobotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych, starszych wiekiem. Głównym zamierzeniem tego programu jest poszukiwanie nowych rozwiązań pomocy pozamaterialnej, tak aby przeciwdziałać zjawisku „uzależniania” się świadczeniobiorców od finansowej pomocy społecznej oraz dążenie do zmiany ich postawy z pasywnej na aktywną. Aby sprostać temu zadaniu w 2011 roku realizowano:

1. W zakresie *Aktywizacji osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji, obejmowanych pomocą społeczną*:
  - a. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w okresie 01.01.2011 r.- 31.12.2011 r. realizował projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-

2013, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pt.: *OD AKTYWIZACJI DO ROZWOJU. Integracja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej w Lubartowie*. Celem głównym projektu było zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenie ich statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie do wejścia na rynek pracy i integrację z rynkiem pracy. Projekt zakładał wsparcie 25 osobowej grupy beneficjentów korzystających z pomocy społecznej, nieaktywnych zawodowo, a także zatrudnionych, w wieku aktywności zawodowej poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji: zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, z wykorzystaniem podstawowego narzędzia pracy – kontraktu socjalnego. Osiągnięto wszystkie zamierzone rezultaty projektu tj.: zawarcie 34 kontraktów socjalnych z uczestnikami projektu; ukończenie przez 25 osób udziału w realizacji projektu w dniu 31.12.2011 r.; ukończenie przez 25 uczestników wybranego szkolenia zawodowego typu: *Gastronomia z prowadzeniem działalności gospodarczej* – 3 osoby, *Kosmetyka i stylizacja paznokci* – 3 osoby, *Opiekunka osoby starszej i niepełnosprawnej* – 3 osoby; *Sprzedawca z obsługą komputera i maszyn liczących* – 4 osoby; *Magazynier z obsługą wózków jezdniowych* – 6 osób; *Fryzjer* – 1 osoba; *Prawo jazdy kat. B* – 4 osoby; *Prawo jazdy kat. D* – 1 osoba. Osiągnięte rezultaty miękkie to: nabycie umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy przez 25 uczestników; ukończenie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu doradztwa zawodowego przez 25 osób; wzrost samooceny i pewności siebie poprzez ukończenie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych i udział w terapii psychologicznej przez 25 osób; zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy m.in. dzięki ukończonym zajęciom z zakresu doradztwa zawodowego;

- b. W Oddziale Lubelskiej Fundacji Rozwoju w Lubartowie w 2011 r. zorganizowano 66 szkoleń. Łącznie z usług szkoleniowych skorzystały 853 osoby, w tym 102 długotrwale bezrobotne z miasta Lubartowa. Fundacja realizowała następujące projekty:
- *Nowy profil* – dla 40 beneficjentów, podczas którego szkolenia zorganizowano dla przedsiębiorców zmieniających profil działalności;
  - *Uwolnić aktywność* – projekt, którym objęto 28 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach tego projektu zrealizowano: szkolenia zawodowe; *Program reintegracji społeczno-zawodowej*, w którym uczestniczyło 28 beneficjentów; warsztaty *Kuźnia optymizmu* dla 28 uczestników oraz 3 *wizyty studyjne* z udziałem 24 beneficjentów;
  - *Wyjść przed nawias* – dla 12 osób. Projekt skierowany do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w ramach którego przeprowadzono szkolenia zawodowe oraz *Program aktywizacji społeczno – zawodowej* dla 12 beneficjentów.

W ramach projektów: *Uwolnić aktywność* i *Wyjść przed nawias*, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, przeprowadzono doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy. Z tej usługi skorzystało 40 osób.

Bezrobotni zgłaszający się do *Klubu Pracy* uzyskali wsparcie w poszukiwaniu zatrudnienia w postaci: pomocy przy sporządzaniu dokumentacji związanej z ubieganiem się o pracę, pomocy doradczej w zakresie prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, wyboru dalszej drogi edukacji, zachowania się podczas rozmowy kwalifikacyjnej, przedstawienia aktualnych ofert pracy, udostępnienia nieodpłatnych stanowisk komputerowych

z dostępem do Internetu, możliwości korzystania z fachowej literatury zgromadzonej w Fundacji.

W 2011 r. zorganizowano 2 sesje tematyczne; udzielono 67 porad indywidualnych; odbyło się doradztwo zawodowe dla 56 osób oraz porady dla 11 bezrobotnych z zakresu zakładania działalności gospodarczej.

Oddział Lubelskiej Fundacji Rozwoju w Lubartowie na bieżąco rejestruje wszystkie zgłaszane oferty pracy. W ramach *Pośrednictwa pracy* w 2011 r. pozyskano 30 ofert pracy stałej i okresowej, z których skorzystały 62 osoby. Zorganizowano 1 giełdę pracy;

- c. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w Lubartowie realizowało warsztaty z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej dla 74 beneficjentów – klientów PCPR w Lubartowie – przeprowadzono trening kompetencji i umiejętności społecznych oraz warsztaty doradztwa zawodowego.

## *2. Prowadzono punkt informacyjny o aktualnych ofertach pracy, poradnictwie, szkoleniach i pomocy socjalnej*

Realizatorem tego projektu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Lubartowie. Punkt informacyjny ma swoją siedzibę w MOPS, a głównymi beneficjentami wsparcia są osoby bezrobotne, figurujące w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie i korzystające z pomocy społecznej. W 2011 r. udostępniono 48 ofert pracy, które za pośrednictwem pracowników socjalnych przekazano bezrobotnym klientom, poszukującym zatrudnienia.

Szeroki zakres informacji dotyczących aktualnych ofert pracy udostępniany jest za pośrednictwem Internetu.

## *3. Utworzono Klub Integracji Społecznej*

Realizatorem zadania jest Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w Lubartowie, które w 2011 r. w ramach Klubu Integracji Społecznej realizowało programy i projekty skierowane do różnych grup wiekowych oraz działania w zakresie: terapeutycznym, edukacyjno-korekcyjnych i poradnictwa prawno-administracyjnego.

## *4. Podejmowano działania wolontarystyczne*

Wolontariat młodzieżowy zrzesza aktywną, wrażliwą i zaangażowaną młodzież, która czynnie uczestniczy w imprezach kulturalnych, akcjach charytatywnych.

W 2011 r. Szkolny Klub Wolontariusza, działający przy II Liceum Ogólnokształcącym w Lubartowie działał na rzecz osób niepełnosprawnych i potrzebujących pomocy, współpracując ze: szkołami, przedszkolami, domami pomocy społecznej.

Szkolne Koło Wolontariatu przy Gimnazjum Nr 2 zrzesza kilkudziesięciu uczniów i pracuje zgodnie z przyjętym programem.

5. *Opracowano i realizowano projekty skierowane do grup szczególnego ryzyka oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym*

Do realizacji projektu przystąpiły:

a. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie – zrealizował 5 projektów socjalnych tj.:

*Międzynarodowy Dzień Osób Starszych 2011* – projekt został przygotowany z myślą o osobach starszych z okazji „Międzynarodowego Dnia Osób Starszych”. Celem głównym projektu było przełamanie stereotypów związanych z obrazem starości oraz integracja ze środowiskiem lokalnym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W spotkaniu wzięło udział 60 osób – podopiecznych MOPS w Lubartowie, pensjonariuszy DDPS w Lubartowie, DPS w Jadwinowie oraz Klubu Złotego Wieku w Lubartowie;

*Spotkanie Oplatkowe* – projekt ten został skierowany do podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej, członków Klubu Złotego Wieku i mieszkańców DPS w Jadwinowie, a zwłaszcza osób samotnych, nie posiadających bliskiej rodziny, pozbawionych możliwości spędzenia Świąt Bożego Narodzenia w gronie najbliższych. Jego celem było zintegrowanie środowiska osób samotnych, wzajemne wsparcie i poczucie „bycia razem”, promowanie aktywnych postaw członków społeczności lokalnej z nastawieniem na pomaganie innym. W spotkaniu uczestniczyło 30 osób ;

*Śniadanie Wielkanocne 2011* – w okresie świątecznym zorganizowano zbiórkę artykułów spożywczych i przemysłowych w sklepach na terenie miasta, do której włączyli się aktywnie wolontariusze ze Szkolnego Klubu Wolontariusza przy Gimnazjum Nr 2 w Lubartowie. Swoją pomocą akcję wsparli funkcjonariusze Straży Miejskiej w Lubartowie. Z zebranych artykułów przygotowano 16 paczek świątecznych, które po zakończeniu zbiórki dostarczono najuboższym rodzinom, będącym beneficjentami ośrodka pomocy społecznej;

*Gwiazdka 2011* – celem akcji było przygotowanie paczek świątecznych dla rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Z zebranych artykułów spożywczych w lubartowskich sklepach oraz podczas akcji *Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę*, przygotowano 74 paczki żywnościowe. Pozostałe dary tj. odzież i obuwie przekazano podopiecznym MOPS w Lubartowie;

*Wakacyjna Przygoda* – projekt skierowano do 30 dzieci pochodzących z rodzin objętych pomocą społeczną, a także uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej przy MOPS w Lubartowie. Celem projektu było kształtowanie prospołecznych zachowań dzieci w wieku szkolnym oraz wskazanie im pozytywnych wzorców zachowań poprzez zabawę. Realizacja projektu odbywała się w plenerze. W spotkaniu uczestniczył funkcjonariusz policji, który przybliżył dzieciom tematykę bezpiecznych i pozytywnych zachowań w środowisku domowym, rówieśniczym i szkolnym;

b. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych realizowało projekty w ramach PO KL tj.: *Śladami Twórczości Ludowej*, *Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy II*. Dodatkowo SIL organizował programy i projekty:

*Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy* – obejmujący wsparciem 51 mężczyzn w formie 12 trzygodzinnych spotkań warsztatowych;

*Krok za próg* – projekt skierowany do 20 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi (w tym 9 podopiecznych MOPS w Lubartowie), w formie wielospecjalistycznego wsparcia ww. osób w środowisku naturalnym. W skład zespołu wchodził: lekarz psychiatra, psycholog, pracownik socjalny;

*Razem łatwiej – wsparcie niespokrewnionych rodzin zastępczych w powiecie lubartowskim* – dot. promocji i edukacji w zakresie tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej (grupę docelową stanowiły 23 rodziny zastępcze i 56 dzieci z tych rodzin);

*Start – wsparcie procesu usamodzielniania w powiecie lubartowskim* – grupę docelową stanowiło 10 wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, którym udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiedniego standardu warunków życia;

*Dzień Dziecka – Moje Święto* – tematyczny konkurs plastyczny w lubartowskich przedszkolach i szkołach;

*Rodzinny Dzień Dziecka* – okolicznościowa, rodzinna impreza plenerowa zorganizowana dla 50 dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną;

c. Zespół Szkół Nr 2 w Lubartowie realizował projekty:

*Archimedes* – w ramach którego powstały 4 koła naukowe (matematyczne, biologiczne, fizyczne i chemiczne), odbyły się zajęcia dodatkowe dla pięciu grup z ww. przedmiotów; w projekcie brało udział 230 uczniów;

*Comonius* – w ramach którego uczniowie szkoły wyjechali na wymianę międzynarodową;

*Nowoczesna Edukacja dla Wszystkich* – wymiana młodzieżowa polsko-litewska;

*Młodzieżowe Uniwersytety Matematyczne* – w ramach którego prowadzono zajęcia rozszerzające oraz wyrównujące wiedzę;

d. Środowiskowy Dom Samopomocy realizując jeden z celów statutowych, jakim jest *rehabilitacja społeczna* osób z zaburzeniami psychicznymi, aktywizował wskazane osoby, poprzez włączenie ich w cykl życia społecznego w formie udziału w różnych przedsięwzięciach organizowanych przez placówkę. W 2011 roku ŚDS proponował swoim uczestnikom udział w 28 imprezach o charakterze integracyjnym, sportowym, kulturalnym, rozrywkowym i rekreacyjnym. W ramach *rehabilitacji zawodowej* organizowano zajęcia w pracowniach terapeutycznych tj. kulinarnej, stolarsko-mechanicznej i komputerowej, których celem było wyrobienie u uczestników cech pozwalających na ewentualne podjęcie aktywności zawodowej: punktualności, staranności, wytrwałości, umiejętności pracy w zespole.

W ramach projektu *W drodze do lepszego jutra – II edycja*, współfinansowanego ze środków EFS w ramach PO KL, wsparciem objęto 11 uczestników ŚDS.

Rezultaty osiągnięte w ramach działań Celu strategicznego 3 w 2011 roku:

- Umożliwienie osobom bezrobotnym uzyskania kompleksowych informacji o ofertach pracy, wolnych miejscach pracy, usługach, poradnictwie zawodowym, szkoleniach oraz pomocy socjalnej;
- Zmniejszenie skali marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych;
- Aktywizacja i integracja społeczności lokalnych w kierunku stworzenia solidaryzmu społecznego.

Działania realizowane w ramach celu strategicznego 4 - *Miejskiego programu równego dostępu do edukacji, kultury i sportu osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym*, zmierzają do zapewnienia mieszkańcom miasta zagrożonym marginalizacją społeczną dostępu do dóbr społecznych (edukacji, kultury, sportu). Cel ten osiągnany był poprzez

realizowanie programów edukacyjnych, podejmowanie działań społeczno-kulturalnych w środowisku lokalnym w ramach:

1. *Prowadzenia wypożyczalni podręczników szkolnych dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji*

Gimnazjum Nr 2 w 2010 r. pozyskało 132 egzemplarze podręczników do klas I-III, w tym: 109 egzemplarzy pochodziło z wydawnictw pedagogicznych, a 23 zakupiono z funduszu Rady Rodziców. W roku szkolnym 2011/12 biblioteka wypożyczyła wszystkie dostępne podręczniki dla potrzebujących gimnazjalistów.

2. *Opracowanie systemu likwidacji barier architektonicznych, informacyjnych, komunikacyjnych, społecznych i psychologicznych ułatwiających dostęp osób niepełnosprawnych do lokalnych instytucji edukacyjnych*

W 2011 r.:

- a. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w Lubartowie prowadziło *Klub Seniora i Osoby Niepełnosprawnej „AGE”*, dostępny dla lokalnej społeczności – seniorów z aktualnym stopniem niepełnosprawności. Wsparciem w formie cyklicznych, cotygodniowych spotkań tematycznych objęto grupę 50 osób;
- b. Środowiskowy Dom Samopomocy w Lubartowie jako dzienna placówka wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi, w 2011 r. obejmował opieką 60 osób z terenu powiatu lubartowskiego i miasta/gminy Lubartów (27 osób). Część z nich miała zapewniony przez placówkę dowóz na zajęcia. Bariery psychologiczne tj. niechęć do wsparcia instytucjonalnego, personel placówki minimalizował poprzez otwartość w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi, wyrażającymi chęć korzystania z usług ŚDS. Pracownicy docierali także do rodzin uczestników, a potem systematycznie podtrzymywali kontakt. W 2011 r. rodzice/opiekunowie odwiedzali placówkę w celu skorzystania z porady specjalistów (lekarza psychiatry, psychologa, pedagoga) lub rozmowy z personelem terapeutycznym. Działające przy ŚDS *Stowarzyszenie Przyjaciół Niepełnosprawnych LIBRA*, którego cele statutowe obejmują przede wszystkim działalność na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, w roku 2011 realizowało zadania związane z ułatwieniem dostępu osobom niepełnosprawnym do kultury sportu i rekreacji. Prowadzono też *Grupę wsparcia dla osób chorych psychicznie*, której koordynatorem był psycholog z ŚDS. Raz w tygodniu podopieczni mogli skorzystać z konsultacji psychiatrycznej. Szczególnym wsparciem obejmowani byli uczestnicy placówki uzależnieni od alkoholu lub substancji psychoaktywnych. W dniach 13-17.06.2011 ŚDS zorganizował w Firleju obóz sportowo-rekreacyjny *Aktywni w wakacje* oraz w dniach 19-22.08.2011 r. wycieczkę w Tatry;
- c. Lubelska Fundacja Rozwoju w ramach likwidacji barier komunikacyjnych, na mocy porozumienia z OHP w Lublinie, umożliwiła bezpłatny dostęp do Internetu wszystkim osobom z terenu miasta wymagającym takiego wsparcia;
- d. Szkoła Podstawowa Nr 4 w Lubartowie zrealizowała projekt edukacyjny *Żyj inaczej* w oddziale integracyjnym. Organizowano zajęcia integrujące zespół klasowy, mające na celu wzmocnienie tolerancji, empatii i szacunku wobec niepełnosprawnych kolegów.

Udzielano pomocy i wsparcia w sytuacjach szkolnych, ćwiczonych poprzez zabawę i aktywność twórczą. Odbiorcami projektu byli uczniowie oddziałów integracyjnych. Organizowano też zajęcia edukacyjno-wychowawcze dla niepełnosprawnych uczniów szkoły oraz ich rodziców, wspomagające rozwój psychoruchowy dziecka, stymulujący jego rozwój emocjonalny i społeczny.

3. *Organizowanie wydarzeń artystycznych, kulturalnych i sportowych z udziałem osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym*

Do realizacji wskazanych imprez organizowanych w instytucjach na terenie miasta przystąpiły:

- a. Lubartowski Ośrodek Kultury, który był organizatorem i współorganizatorem imprez kulturalnych i sportowych, kierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W 2011 r. przeprowadzono 98 imprez w formie spotkań autorskich, wystaw, koncertów, konkursów, turniejów i warsztatów w różnych dziedzinach, zabaw okolicznościowych, zajęć tematycznych. Wszystkie działania ukierunkowane były na rozwój kulturalny społeczności lokalnej i integrację środowiska;
- b. II Liceum Ogólnokształcące było organizatorem:
  - XIV edycji Sportowych Potyczek* – sportowe współzawodnictwo klas I-III szkół podstawowych w Lubartowie, w których uczestniczyły 2 drużyny liczące 60 zawodników i 16 Sędziów Młodzieżowych z II Liceum Ogólnokształcącego;
  - XXIV edycji O Uśmiech Dziecka* – zawody rekreacyjno-sportowe, w których uczestniczyły 3 drużyny liczące 72 zawodników i 16 Sędziów Młodzieżowych;
  - XXI edycji Międzyszkolnych Igrzysk Lekkiej Atletyki MILA* – turniej sportowy zorganizowany dla 96 zawodników szkół podstawowych w Lubartowie oraz 15 sędziów młodzieżowych z II LO;
  - I edycji Zawodów Pływackich* – konkurencja stylem dowolnym na dystansie 50 m, w którym uczestniczyło 20 zawodników ze szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych oraz 6 sędziów młodzieżowych;
- c. W Zespole Szkół Nr 2 zorganizowano: *Dzień Patrona Szkoły, Ślubowanie klas I, Koncert Mikołajkowy, Jasełka, kolędę szkolną, akademie z okazji: 11-go Listopada i Święta Niepodległości*. W przygotowaniach ww. wydarzeń artystycznych brali udział uczniowie z klas uczestniczących w spektaklach, w tym zagrożeni wykluczeniem społecznym. W ramach funkcjonującej w szkole biblioteki szkolnej oraz centrum multimedialnego, młodzież mogła skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu. Szkoła jako instytucja przyjazna osobom z dysfunkcjami, niepełnosprawnościami, ułatwiała dostęp do pomocy pedagogicznej i psychologicznej;
- d. Środowiskowy Dom Samopomocy proponował swoim podopiecznym uczestnictwo w imprezach artystycznych, kulturalnych i sportowych z udziałem osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi tj.:
  - VI Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego dla Osób Niepełnosprawnych*;
  - VI Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych Województwa Lubelskiego*;
  - VI Miejską Paraolimpiadę*;
  - III Integracyjny Turniej „Wiosenne Potyczki”*;
  - VI Integracyjny Przegląd Aktywności Artystycznej Osób Niepełnosprawnych „Moja Sztuka – Moje Życie”*;
  - Miting sportowo-rekreacyjny „Radość nie zna barier”*;
  - Rajdy rowerowe: dwudniowy i pięciodniowy*.

### Rezultaty osiągnięte w ramach działań Celu strategicznego 4 w 2011 roku:

- Zrównoważenie szans edukacyjnych dzieci z rodzin wielodzietnych i w trudnej sytuacji materialnej;
- Stworzenie warunków do edukacji osób niepełnosprawnych;
- Zwiększenie udziału osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w edukacji szkolnej, wydarzeniach artystycznych, kulturalnych i sportowych na terenie miasta.

Cel 5 dokumentu Strategii określa *Miejski program rozwoju służb społecznych oraz skutecznego systemu pomocy opartego na współpracy instytucjonalnej*. Zadaniem tego programu jest stworzenie współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami pomocowymi działającymi na terenie miasta, a tym samym rozwinięcie skutecznej, skoordynowanej pomocy instytucjonalno-usługowej dla osób z grup szczególnego ryzyka oraz zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Cel ten osiągnąć był poprzez:

#### 1. *Utworzenie zintegrowanego systemu instytucjonalnej pomocy społecznej*

Zintegrowany system instytucjonalnej pomocy społecznej polega przede wszystkim na współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami pomocowymi działającymi na terenie miasta, a tym samym rozwinięciu skutecznej, skoordynowanej pomocy instytucjonalno-usługowej dla osób z grup szczególnego ryzyka oraz zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Działania takie mają wymiar długofalowy i przekładają się na cały okres realizacji Strategii.

Realizowały to instytucje:

- a. Środowiskowy Dom Samopomocy – Zespół Wspierająco-Aktywizujący w ŚDS w ramach tworzenia sieci specjalistycznego wsparcia, współpracował z placówkami na terenie miasta i powiatu, które w zakresie swojej działalności zajmują się problematyką osób z zaburzeniami psychicznymi m.in. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubartowie oraz ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu – pozyskiwano i wymieniało informacje na temat osób przebywających w placówce i nowych uczestnikach, jak też w przypadku interwencji kryzysowej w celu ustalenia wspólnych, skoordynowanych działań na rzecz uczestników;
- b. Zespół Szkół Nr 2 współpracował z: Powiatową Komendą Policji w Lubartowie, z którą zorganizowano cykl wykładów na temat *Jaka jest twoja świadomość*; Społeczną Szkołą Detektywów i Pracowników Ochrony „O’chikara” z Lublina w ramach Ogólnopolskiego Programu *Bezpieczne Wakacje*;
- c. Komenda Powiatowa Policji w Lubartowie utrzymywała stały kontakt z instytucjami zwalczającymi patologie społeczne oraz wspierającymi osoby potrzebujące pomocy;
- d. Lubelska Fundacja Rozwoju w Lubartowie współpracowała z: Urzędem Miasta w Lubartowie i urzędami 12 okolicznych gmin, ośrodkami pomocy społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy w Lubartowie w zakresie aktywizacji zawodowej i pomocy osobom bezrobotnym; szkołami średnimi w zakresie organizacji spotkań z zakresu przedsiębiorczości dla klas maturalnych; przedsiębiorcami w zakresie pozyskiwania ofert

pracy; PCPR w Parczewie – pozyskano środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych.

LFR rozpowszechniała i udostępniała informacje o działalności organizacji zajmujących się problematyką pomocy społecznej na terenie woj. lubelskiego za pośrednictwem własnej publikacji *Ekonomia z ludzką twarzą*;

- e. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie współpracował z: organizacjami zajmującymi się dystrybucją żywności w ramach programu unijnego PEAD (PCK, Kościołem Zielonoświątkowym Zborem AGAPE, Instytutem Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej Oddziałem przy Parafii pw. MB Nieustającej Pomocy w Lubartowie); Stowarzyszeniem Alwernia – w zakresie wspierania dzieci z rodzin najuboższych i przygotowania paczek mikołajkowych; innymi instytucjami w zakresie wymiany informacji, organizowania pomocy itp. na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia instytucjonalnego.

## 2. Szkolenia dla pracowników instytucji zajmujących się osobami z grup szczególnego ryzyka oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym

Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w 2011 r. realizowało projekt *Prosynteza*. Projekt był skierowany do 22 osób, pracowników administracji i służb społecznych tj. pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, sądu, oświaty, organizacji pozarządowych. Ukierunkowany był na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

## 3. Prowadzenie Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego przez MOPS

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działa Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, w ramach którego pracują: pedagog, psycholog, oraz specjalista pracy socjalnej posiadający przygotowanie w zakresie negocjacji w sytuacjach kryzysowych. Pracownicy Zespołu w 2011 r. udzielali porad i wsparcia osobom i rodzinom, które miały trudności w rozwiązywaniu problemów życiowych. Z pomocy merytorycznej specjalistów korzystali również pracownicy socjalni.

W ramach:

- a. *poradnictwa psychologicznego* – psycholog diagnozował problemy osób i rodzin, udzielał porad i wsparcia, podejmował działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu, prowadził indywidualną terapię ukierunkowaną na poprawę funkcjonowania osoby lub rodziny. Ogółem odbył 103 konsultacje indywidualne z klientami MOPS, uczestniczył w 46 spotkaniach z klientami Ośrodka w ich miejscu zamieszkania, a także przeprowadził 199 konsultacji z pracownikami socjalnymi;
- b. *poradnictwa pedagogicznego* – pedagog udzielał konsultacji pracownikom socjalnym w prowadzonej przez nich pracy socjalnej, prowadził rozmowy oraz terapię pedagogiczną z dziećmi i rodzicami, diagnozował problemy osób/rodzin. Ogółem udzielił 91 indywidualnych porad klientom Ośrodka, uczestniczył w 87 wizytach w miejscu zamieszkania klientów MOPS;
- c. *poradnictwa rodzinnego* – pracownik socjalny udzielał wsparcia osobom i rodzinom w różnych aspektach ich funkcjonowania: wychowawczym, społecznym i ekonomicznym; podejmował działania skierowane na pomoc w rozwiązywaniu

problemów opiekuńczo-wychowawczych, sytuacji kryzysowych osób/rodzin, w zakresie udzielania wsparcia ofiarom przemocy. Ogółem odbył 42 rozmowy o charakterze wspierającym.

4. *Rozpowszechnianie informatora o instytucjach i organizacjach zajmujących się problematyką pomocy społecznej*

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2008 r. opracował *Informator o instytucjach i organizacjach zajmujących się problematyką pomocy społecznej*. Stanowi on zbiór niezbędnych informacji dotyczących możliwości i zakresu usług informacyjno-wspierających oferowanych przez 26 instytucji funkcjonujących na terenie miasta, zajmujących się problematyką pomocy społecznej. Informator jest rozpowszechniony na terenie miasta w instytucjach użyteczności publicznej.

5. *Udostępnienie informacji o działalności instytucji pomocowych funkcjonujących na terenie miasta za pomocą Internetu*

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie na aktywnej stronie internetowej [www.mops-lubartow.pl](http://www.mops-lubartow.pl) udostępnia aktualne informacje dotyczące: działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie oraz innych instytucji pomocowych. Celem tego przedsięwzięcia jest upowszechnienie tematyki związanej z pomocą społeczną.

6. *Lokalna koalicja partnerów społecznych realizujących cele zmierzające do rozwiązywania problemów społecznych*

Realizacja wskazanego projektu polegała przede wszystkim na współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami udzielającymi różnorodnej pomocy i wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Rezultaty osiągnięte w ramach działań Celu strategicznego 5 w 2011 roku:

- Wzrost kompetencji osób świadczących pomoc osobom z grup szczególnego ryzyka oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Wzrost poziomu świadczonych usług z zakresu pomocy społecznej;
- Poprawa dostępności i jakości pracy socjalnej;
- Zwiększenie dostępności do praw i usług mieszkańców miasta, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Cel 6 dokumentu Strategii określa *Program profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną*. Jego zadaniem jest: zapewnienie zabezpieczenia socjalnego rodziny, jej wspieranie w procesie wychowania i socjalizacji, rozwój profilaktyki rodzin zagrożonych dysfunkcyjnością oraz podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie. W 2011 roku realizowano projekty:

### 1. *Diagnozowanie i monitorowanie warunków życia rodzin oraz potrzeb i oczekiwań dotyczących pomocy rodzinie*

Proces diagnozowania i monitorowania warunków życia rodzin odbywa się na bieżąco w ramach pracy ośrodka pomocy społecznej, poprzez bezpośrednie dotarcie pracownika socjalnego do środowiska życia osób/rodzin wymagających zewnętrznego, instytucjonalnego wsparcia. W ramach szeroko rozumianej pracy socjalnej określa się potrzeby i oczekiwania w celu udzielenia skutecznej, celowej pomocy.

W 2011 roku pracownicy socjalni zdiagnozowali 645 środowisk na terenie miasta, w których przeprowadzono 3.045 wywiadów środowiskowych. Pracę socjalną prowadzono z 1.115 osobami.

### 2. *Udzielanie pomocy socjalnej rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej*

Pomoc socjalna koncentruje się przede wszystkim na świadczeniach finansowych udzielanych przez ośrodek pomocy społecznej. W 2011 roku różnego rodzaju świadczenia przyznano 875 osobom.

Pomocą społeczną objęto 6,4% lubartowian, w tym w ramach zadań:

zleconych – 22 osób;

własnych – 865 osób.

Realizując zadania własne, które są finansowane z budżetu gminy, pomocy udzielano w formie: pokrycia kosztów posiłków – obiadów w szkołach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przyznania świadczeń pieniężnych na zakup żywności w ramach programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, zasiłków okresowych, pokrycia kosztów usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, sprawienia pogrzebu, przyznania zasiłków celowych i pomocy w naturze, dofinansowania kosztów pobytu mieszkańców Lubartowa w domu pomocy społecznej, przyznania zasiłków stałych i opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób otrzymujących zasiłki stałe, świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkujących na terenie miasta Lubartów.

W ramach zadań zleconych do realizacji Gminie przez administrację rządową, pomoc otrzymało 18 osób w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadaniem zleconym była również wypłata zasiłków dla rodzin rolniczych poszkodowanych w wyniku powodzi w 2011 roku. Z tej formy skorzystały 4 rodziny.

W ramach realizacji *Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym PEAD*, którego celem jest zagospodarowanie rezerw surowców interwencyjnych (produktów zbożowych, ryżu, mleka, mleka w proszku, masła, kaszy, makaronu, mąki, sera, kawy, herbatników, dań gotowych) pomocą żywnościową objęto rodziny najbardziej potrzebujące. W 2011 r. na terenie miasta Lubartowa dystrybucją tej żywności zajmowały się: Akcja Katolicka przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubartowie, która swoją pomocą objęła 357 osób (rozdysponowano 19.022,20 kg żywności); Polski Czerwony Krzyż - pomocą objął 214 klientów pomocy społecznej (rozdysponował 11.472,30 kg żywności); Kościół Zielonoświątkowy Zbór „Agape” – pomocą objął 140 klientów pomocy społecznej (rozdysponował 9.114,90 kg żywności).

### 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dożywiania w szkole

Projekt ten realizowany był przez MOPS w Lubartowie w ramach programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, którego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywianie dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznawanie zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Beneficjentami Programu były osoby lub rodziny, których dochód nie przekroczył kwoty 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8, ust. 1, pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj. 526,50 zł oraz osoby powyżej 150% do 200% kryterium dochodowego z odpłatnością 50% kosztu przyznanego świadczenia.

Do programu w 2011 r. przystąpiło 8 szkół i 6 przedszkoli z terenu miasta, w których dożywianiem w ramach Programu objęto 255 dzieci i młodzieży lubartowskiej.

### 4. Udzielanie pomocy rodzinom w ramach prac Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego funkcjonujący w strukturach MOPS w Lubartowie, świadczy porady i udziela wsparcia osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Pomocy udzielają zatrudnieni w Punkcie pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny w zakresie poradnictwa: pedagogicznego, psychologicznego i rodzinnego. W 2011 roku wsparciem objęto ok. 380 osób.

### 5. Prowadzenie warsztatów psychologicznych/pedagogicznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Przedsięwzięciem tym w 2011 r. zajmowały się:

- a. II Liceum Ogólnokształcące, które w ramach profilaktyki przemocy i agresji zorganizowało konkurs *Dobre obyczaje to lek na agresywne zachowanie* dla uczniów klas I;
- b. Gimnazjum Nr 2 organizowało spotkania i indywidualne konsultacje psychologa z rodzicami, poświęcone rozwiązywaniu problemów i radzeniu sobie w różnych sytuacjach z dziećmi;
- c. Zespół Szkół Nr 2 prowadził punkt konsultacyjny, w którym dyżur pełnił psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, udzielający porad i wsparcia uczniom, rodzicom i nauczycielom.

### 6. Opracowanie i realizowanie programów edukacyjnych w zakresie oświaty zdrowotnej

W 2011 r.:

- a. Polski Czerwony Krzyż realizował zadania w zakresie promocji zdrowia, głównie w środowisku dzieci i młodzieży w szkołach i dwóch placówkach wsparcia dziennego.  
Zorganizowano:  
*Olimpiadę promocji zdrowego stylu życia PCK*, w której uczestniczyło 9 placówek oświatowych (szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne) – łącznie ok. 220 uczniów;

Turniej gminny *Jak żyć zdrowo - Alkohol kradnie wolność* organizowany przez Szkolne Koło PCK, działające przy II LO w Lubartowie, w którym uczestniczyło 5 dziesięcioosobowych drużyn ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;

Turniej PCK *Bezpieczeństwo=Zdrowie* – organizowany przez Szkolne Koło PCK przy Gimnazjum Nr 1 w Lubartowie. Obejmował on szereg konkurencji z zakresu promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa zachowań. Uczestniczyło w nim 5 sześciuosobowych drużyn z pierwszych klas gimnazjalnych i klas szóstych szkół podstawowych;

Konkurs plastyczny pt.: *Inwestuj w zdrowie - nie sięgaj po używki* – organizowany dla dzieci szkoły podstawowej i gimnazjum. Na konkurs wpłynęło 150 prac plastycznych z 10 placówek oświatowych;

Turniej PCK *Zdrowo na sportowo*, w którym uczestniczyło 60 osób z 6 placówek oświatowych – gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Polski Czerwony Krzyż w Lubartowie realizował także zadania z zakresu honorowego krwiodawstwa, propagowane głównie w środowisku młodzieży szkolnej podczas Turnieju Szkół w Honorowym Krwiodawstwie pt.: *Młoda krew ratuje życie*.

W obchodach *Dni Honorowego Dawstwa Krwi PCK* uczestniczyło 100 osób.

Odbyły się *Rejonowe Mistrzostwa Pierwszej Pomocy PCK*, w których wzięły udział 3 drużyny z Lubartowa (łącznie 15 osób).

W ramach akcji *Bezpieczna szkoła – bezpieczne miasto* przeprowadzono szkolenia z zakresu pierwszej pomocy dla 70 osób – uczniów szkół podstawowych i gimnazjum.

- b. W Gimnazjum Nr 1 podczas zajęć biologii odbywały się pogadanki na temat zdrowego stylu życia, zachowań asertywnych; wskazywano uczniom szkodliwe działanie i negatywny wpływ nikotyny i alkoholu na organizm;
- c. Zespół Szkół Nr 2 zorganizował programy:
  - Już teraz mogę zadbać o zdrowie swojego przyszłego dziecka* – profilaktyki wad cewy nerwowej u noworodków;
  - Różowa wstążeczka* – profilaktyki i wczesnego diagnozowania nowotworów sutka u kobiet;
- d. Szkoła Podstawowa Nr 3 w ramach Szkolnego Zespołu Edukacji Zdrowotnej promowała zdrowy tryb życia, organizując na terenie szkoły *Dzień Jabłka* i *Dzień Marchewki*. Szkoła uczestniczyła również w akcjach: *Warzywa i owoce w szkole*, *Szklanka mleka dla każdego*. Aktualizowano gazetki tematyczne: *Promocja Zdrowia*, *Gimnastyka korekcyjna*;
- e. Szkoła Podstawowa Nr 4 realizowała projekt edukacyjno-wychowawczy *Chcę Być Zdrowym i Bezpiecznym*, którego celem było m.in. promowanie postaw prozdrowotnych uczniów oraz realizowanie działań edukacyjnych z zakresu zdrowego trybu życia i przeciwdziałanie nałogom wśród dzieci. Projekt skierowano do uczniów klas I-III.

## 7. Prowadzenie akcji edukacyjnych wspierających rodziny w pełnionych przez nią funkcjach

Projekt ten w ub. r. realizowały instytucje:

- a. Komenda Powiatowa Policji w Lubartowie, która prowadziła stałą współpracę z kuratorami sądowymi i społecznymi, pedagogami szkolnymi i nauczycielami, dyrektorami szkół. Dzielnicowi oraz policjanci Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej KPP uczestniczyli w spotkaniach z gronem pedagogicznym, rodzicami, podczas których poruszano problematykę przemocy rówieśniczej wśród młodzieży szkolnej.

W ramach *Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży*, policjanci Komendy Powiatowej Policji

w Lubartowie prowadzili spotkania z kadłą pedagogiczną, które dotyczyły ustalenia procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją oraz zasad współpracy i wymiany informacji.

Realizując *Krajowy Program Przemocy w Rodzinie* prowadzono działalność edukacyjną policjantów pionu prewencyjnego, skierowaną do lokalnego społeczeństwa. Przyczyniło się to do spadku liczby rodzin, w których interwencje Policji podejmowane były wielokrotnie.

Dzielnicy w ramach procedury *Niebieskie Karty* kompleksowo informowali rodziny dotknięte problemem przemocy o zasadach podejmowania działań prawnych i o organizacjach udzielających pomocy w tym zakresie.

W ramach realizacji *Narodowego Planu Działań na Rzecz Dzieci i Młodzieży 2004-2012 Polska dla Dzieci* podejmowano działania i pomoc w organizowaniu imprez kulturalnych, spotkań rekreacyjno-integracyjnych, których celem była aktywizacja społeczeństwa w celu zmniejszenia zagrożeń patologicznych w mieście, a także propagowanie kultury, sportu i rekreacji;

- b. Gimnazjum Nr 1 zorganizowało szkolenie dla rodziców i nauczycieli na temat wpływu substancji psychoaktywnych (w tym dopalaczy) na młodzież;
- c. Szkoła Podstawowa Nr 4 prowadziła działania edukacyjne z zakresu wychowania, opieki, profilaktyki, elementów pedagogiki, psychologii, w ramach spotkań z rodzicami uczniów oddziału przedszkolnego, podczas którego przeprowadzono rozmowy na temat: dojrzałości szkolnej dziecka 6-cio letniego; nauki i pracy w oddziale integracyjnym; pozytywnych aspektów integracji dzieci sprawnych i niepełnosprawnych w procesie edukacyjno-wychowawczym; spotkań z rodzicami uczniów niepełnosprawnych – udzielono wsparcia rodzinom w pełnionych przez nią funkcjach; indywidualnego poradnictwa dla rodziców w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych;
- d. Szkoła Podstawowa Nr 3 w ramach projektu *Porządki Nieświadomości – Program Wspierania Rozwoju Rodziny* zorganizowała zajęcia w formie superwizji, gdzie każdy nauczyciel mógł otrzymać wskazówki ze strony profesjonalisty w zakresie wsparcia i pomocy uczniom z problemami zdrowia psychicznego;
- e. w Zespole Szkół Nr 2 szkoła w zakresie wsparcia rodzin w procesie wychowawczym dzieci, umożliwiła rodzicom swoich wychowanków korzystanie z porad pedagoga szkolnego. Zorganizowano wykład dla rodziców nt.: *Zawód rodzic – czyli jak rozmawiać z dzieckiem, aby słuchało*.  
Dla uczniów klas III zorganizowano spotkanie ze specjalistą Centrum Konsultacji Edukacyjnej „Absolwent” nt. wyboru kierunków kształcenia oraz aktualnych przepisów rekrutacyjnych na uczelnie wyższe;
- f. w II Liceum Ogólnokształcącym odbyła się prelekcja dla rodziców uczniów szkoły *Jak rozmawiać z młodzieżą o używkach*.

#### 8. *Wsparcie rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych*

Osoby z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami oraz ich rodziny, na terenie Lubartowa mogą uzyskać pomoc i wsparcie w:

- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubartowie;
- Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Rodzin z Problemem Alkoholowym;
- Oddziale Terapii Uzależnień od Alkoholizmu działającym przy SP ZOZ;
- Poradni Odwykowej działającej przy SP ZOZ;

- Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie;
- Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych oraz innych świetlicach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych;
- Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „Nadzieja”;
- Stowarzyszeniu Inicjatyw Lokalnych;
- Stowarzyszeniu Wspólnota Małej Drogi EMAUS;
- Stowarzyszeniu Wspólnota Małej Drogi ALWERNIA;
- Ośrodka Psychoterapii i Edukacji;
- w punkcie przy Kościele Zielonoświątkowym.

9. *Udział kadry zajmującej się problematyką rodzin dysfunkcyjnych w szkoleniach, konferencjach z zakresu specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie*

W 2011 r.:

- a. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Pracownicy organizował dla pracowników socjalnych oraz psychologa specjalistyczne szkolenia pn.:
  - *nowe wyzwania pomocy społecznej, przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy w środowisku lokalnym;*
  - *warsztaty pracownika socjalnego - współpraca z marzycielem;*
  - *realizacja programów dot. pomocy rodzinie oraz z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;*
  - *socjoterapia – skuteczna pomoc, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;*
- b. Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych w ramach projektu *Prosynteza* objęło wsparciem 22 pracowników administracji i służb społecznych z terenu miasta. Szkolenia w ramach wskazanego projektu ukierunkowane były na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

10. *Organizowanie i prowadzenie zajęć pozaszkolnych*

- a. W Zespole Szkół Nr 2 uczniowie mogli rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności czy talenty w kołach: literackim, teatralnym, recytatorskim, fotograficznym, dziennikarskim, kołach przedmiotowych i sportowych. W ramach działalności szkolnego Klubu Turystyki Rowerowej promowano działania edukacyjne z zakresu zdrowego trybu życia. Celem działalności Klubu Honorowego Dawcy Krwi było wzbudzenie empatii u młodych ludzi wobec innych, potrzebujących;
- b. Polski Czerwony Krzyż prowadził świetlice profilaktyczno-wychowawcze przy Gimnazjum Nr 2 i Szkole Podstawowej Nr 1 w Lubartowie, których celem była doraźna pomoc dla 60 dzieci z rodzin ubogich, niepełnych, wielodzietnych, zagrożonych bezrobociem i patologią. Celem działalności świetlic była pomoc dzieciom w nauce i odrabianiu lekcji, zabezpieczeniu w podstawowe artykuły szkolne, jednego posiłku, pomocy w kryzysach szkolnych i rówieśniczych, kształtowanie zachowań prozdrowotnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego poprzez organizację różnego rodzaju zajęć pozaszkolnych;
- c. Lubartowski Ośrodek Kultury prowadził stałe formy pracy w ramach zajęć pozaszkolnych tj.: *Koło plastyczne dla młodzieży, Klub Fantastyki Zielone Smoki, Zespół Pieśni i Tańca oraz Kapelę „Lubartowiaczy”, Koło szachowe, Zespół muzyczny, Zespół gitarowy, Warsztaty gitarowe, Chór Ziemi Lubartowskiej, Klub Tańca Towarzyskiego*

*CHOCHLIK, Kursy tańca dla dzieci, młodzieży i dorosłych, Młodzieżową Grupę Wokalistów, Klub Fantastyki „Zielone Smoki”, Klub Militaryny „Semper Fidelis”, Klub Przedszkolaka i Szkolniaka, Dyskusyjny Klub Filmowy, Warsztaty filmowe „Empire Art”, Grupę Fireshow „Antare”, Zespół Teatralny „Xaos.*

Realizowano projekt słowno-muzyczny *Piosenki pisane od tyłu*;

- d. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie prowadziła działalność, której celem było wspieranie rodziny w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych wsparciem edukacyjnym i profilaktycznym. Podstawowe formy pracy świetlicy to:

- edukacyjna – odrabianie lekcji, wyrównywanie zaległości w nauce, pomoc w nauce języka angielskiego itp.;
- organizacja czasu wolnego – gry i zabawy, turnieje gier planszowych;
- uczestnictwo w imprezach kulturalnych;
- wspieranie rozwoju zainteresowań i zdolności;
- praca nad kulturą osobistą;
- rozwijanie sprawności fizycznej;
- współpraca z rodzicami.

W 2011 roku Świetlica objęła wsparciem 37 dzieci;

- e. Szkoła Podstawowa Nr 4 prowadziła profilaktyczne zajęcia alternatywne, warsztaty fotograficzne i zajęcia turystyczno-krajoznawcze w ramach *Klubu odkrywców*, gdzie propagowano aktywne formy spędzania wolnego czasu. Odbiorcami byli uczniowie klas IV-VI.

#### Rezultaty osiągnięte w ramach działań Celu strategicznego 6 w 2011 roku:

- Poprawa jakości pracy instytucji pomocy społecznej w zakresie poprawy warunków życia rodzin oraz potrzeb i oczekiwań dotyczących pomocy rodzinie;
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin ubogich;
- Ograniczenie niedożywienia wśród dzieci i młodzieży w rodzinach ubogich;
- Skoordinowanie pomocy socjalnej i poradniczej skierowanej do rodzin dysfunkcyjnych;
- Rozszerzenie oferty działań pomocowych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- Wzrost świadomości społecznej w zakresie oświaty zdrowotnej;
- Wzrost świadomości rodziców w zakresie pełnienia funkcji rodzicielskich;
- Zwiększenie dostępności i skuteczności działań podejmowanych przez instytucje zajmujące się problematyką uzależnień;
- Rozszerzenie oferty działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubartów ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańcom miasta. Jej sprawna realizacja wymaga dużej konsekwencji i wspólnej pracy wszystkich podmiotów lokalnych miasta Lubartowa.

Podsumowując działania określone w Strategii, w 2011 roku realizowano zadania zawarte w obszarze 6 celów strategicznych Dokumentu. Zakres tematyczny celów przedstawiono w 6 Programach strategicznych, które realizowane były przez poszczególne instytucje w formie projektów. Ogółem zrealizowano 35 projektów, do których przystąpiło 17 instytucji z terenu miasta. Osiągnięto zamierzone rezultaty.

Dużą inicjatywę wykazano organizując *Akcje pozyskiwania środków finansowych i rzeczowych dla osób i rodzin obejmowanych pomocą społeczną* – w ramach Programu 1, do realizacji których przyłączyło się 8 instytucji. Najszersze spektrum działań osiągnięto w ramach: Programu 2 – realizując *Cykliczne programy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz programy edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień* – 9 instytucji; Programu 5 - podejmując współpracę międzyinstytucjonalną w celu *Utworzenia zintegrowanego systemu instytucjonalnej pomocy społecznej* – 5 instytucji; Programu 6 – prowadząc *Akcje edukacyjne wspierające rodzinę w pełnionych przez nią funkcjach* i *Programy edukacyjne w zakresie oświaty zdrowotnej* – 5 i 6 instytucji.

Wzorem lat ubiegłych większość zadań ujętych w *Harmonogramie Działań* Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubartów, to zadania ustawowe realizowane przez jednostki z terenu miasta. Nie sporządza się w związku z tym w planach budżetu gminy, odrębnego preliminarza wydatków na realizację Programów zawartych w dokumencie Strategii. Plan wydatków uwzględniany jest w budżecie każdej jednostki na dany rok i przedkładany do organu nadrzędnego, który przekazuje dotację na realizację wskazanych w planie zadań. Każda jednostka, po zakończeniu roku budżetowego, przedkłada właściwe sprawozdanie finansowe organowi nadrzędnemu.

Należy podkreślić, iż część działań w 2011 r. podejmowano w formie dodatkowych, nadprogramowych inicjatyw, finansowanych często przez sponsorów oraz z zewnętrznych środków pozyskiwanych w ramach konkursów i programów, a także dotacji na szczeblu lokalnym czy krajowym.